

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

4 Num retrahatur res vendita cu[m] redhibitione temporali pactitia, vel pacto legis co[m]missoriæ, vel addictionis in diem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

l. an pars pro derelict. in P. neq; minor pro parte agnoscere potest, quod tutor gessit in contrahendis nominibus: sed in totum, aut a toto recedere debet, l. cum quereretur, de admin. tut. P. Idiplum in procuratoris amotione responsum, l. ip. in l. in causa, 28. de procurator. P. & pluribus rebus venditis additione in diem, non auditur, qui partem pretii, & partem rerum offert, l. quod si vno, de in diem addic. P. si vno l. si duos, de contrab. emt. P. l. si quis aliam rem, 46. de solutio. in P. l. scire debemus, 28. de verbo. oblig. P. expresse l. fistulus, 78. §. qui fundum, de contrab. emt. P. Scio tamen antiquam Anonymum interpretem in 2. consideratione retractus, quæst. 9. existimasse veriorum contrariam sententiam, propter l. uxorem, l. 59. §. agri plagam, de legat. 3. vbi diuisio rei fit. Sed nihil ad ius hæc pertinent, quæ ibi traduntur: nec l. legatarius, 8. de lega. 2. nec alia quæ ille perperam, vt mihi videtur, adiicit: neq; animaduertit in redhibitione ædilitia priorem sententiam expresse firmari, l. ædiles aiunt, §. si. & l. pen. de adl. edict. & facultatem in dando vel faciendo consentientem, non posse pro parte impleri, l. si ita fuerit, 13. §. questio. de manu. test. in P. l. si plures pen. de conditio. in seruis, C. qualis est redhibitio hæc, gl. in l. certi conditio, si certum petat. P. Nam & ex emto actio continet rem tradi, l. ex emto, 11. de actio. emt. P. l. si traditio, C. eo. l. in conventionalib. in fi. de verb. oblig. contractusq; vt in facto consentientia, indiuiduus, l. consilio, de curator. furios. C. l. qui quadraginta ad l. Falord. l. 2. §. item si in facto, 4. §. Cato, de verb. oblig. l. nam ab iur. ad, de bon. liber. l. quidam elogio, 20. C. de iure delib. Prohibet & lex in fundis vna concessis, retrahi fertiles sine sterilibus, l. quisquis, & l. qui vitia, de omni agro de fert. lib. 11. C. & l. 1. de fund. rei priua. Meminit Ioannes Lucius, placuisse Parisorum curiæ supremæ pridie Calendas Iulii, 1550. in venditione prædii cum debitis aliquot annorum fructibus venditis. enim qui prædium sibi gentilitio iure reddi petebat, cum de fructibus controuertetur, qui mobiliam appellatione censetur, non posse prædium sine fructibus reddere, quia suadus, & prædium vno pretio emti essent, Ioan. Lucius lib. 9. Placitor. curiæ, tit. 3. placito 4. Receptum quoq; vt quando res in parte fit deterior, habeatur ratio non partis, sed totius, in l. Manius, 68. §. in fundo, de lega. 2. Ceterum si vno instituerit, vel diuersis, diuerfas distinet certio pretio venduntur vt vno prædium centum aureis, domum quæ in quaginta, poterit proximus quam voluerit haru retractare, Tiraquellus tract. de retractu, §. 23. gl. 2. nu. 20. quia diuersæ venditiones censentur, l. ædiles autem, & l. si plura, de adl. edict. l. quod sape, §. in his, de contrab. emt. l. in bello §. viri, de capti. Idipsum si vno pretio valeant, quod postea dividatur, vt vendo tibi centum aureis prædium & domum, videlicet prædium 50. domum quæ in quaginta, gl. in d. l. ædiles autem, §. si plura, vers. si forte, de adl. edict. & l. scire debemus, eo. tit. nisi constitit emtorem non aliter emtum fuisse alteram rem sine altera: tunc enim non efficit diuisio pretii: quare vel vtramq; reddibendam, vel ab altera abstinendum esse latius est dicere, l. cum

16 *eiusdem, §. interdum, de adl. edict. P. §. Septimo ¶ non retrahuntur res pro ædificandis vel augendis scholis, Joannes de Platæa, ad leg. vnicam, per illum text. in fi. de stud. libera. verb. Rom. l. 11. C. l. 18. post Gu. l. de Cueno in l. de reuocum. de epif. & cler. ficit l. adificia, 13. de op. pub. lib. 8. C. tit. 12. l. si cui loci, 9. de adsi. priuatis, lib. 8. C. tit. 10. vel ecclesiæ venditæ: & vt litas publica, priuatorum præfuit commodis: & quod pluribus expedit, quam quod paucioribus, l. utilitas, de primi. lib. 12. C. l. actione, §. Labeo, pro socio, P. l. unica, §. pen. de cad. tollen. nec quisquam dubitat ea loca, & personas earum, militari iure vt & priuilegio, l. filius familias, de milit. i. stam. P. in militie autem fauor, certum est & ea domois propria in milites transferri, gl. in l. nepos Proculo, de ver. sig. in l. aduocati, de adu. diuer. ind.*

17 *¶ Octauo, ¶ quando iura vasalli venduntur, cessat retractus, l. Lucius de eui. §. ita verberatum, §. 1. de rei vind. P. Anonymus antiquus auctor, de iure retract. in 12. reg. 7. limitatione, ne cogantur vasalli seu vasalli, inuiti habere quem nolint dominum, arg. l. inuitus, 34. de fid. commiss. liber. lib. 40. P. tit. 5. & ibi gl. iungel. generaliter, 24. §. fin. eo. tit. l. Titius cum decederet, 44. de actio. emt. P. §. præterea, in 2. de prohibita feud. alien. per Federicum vsq. feud. Videtur enim electa persona domini, seu patronia subditis, & eius fides, cui forsan similibus futura retrahentis esse non possit, cum variæ sint hominum voluntates, l. quia poterat, ad Trebell. o. quia diuersitatem, de concess. prob. & electa al cuius industria, per alium prestari non potest, inuito stipulante: cum inter artifices magna sit differentia, l. inter artifices, de verbo. oblig. in P. Ceterum in Gallia hoc non existit: no verum, quod feuda patrimonialia facta sint, ex beneficio principis distributa in perpetuum possidenda, vt quolibet titulo in alios insit patrimonii alterius generis, alienari possunt, Bald. in l. fina. de*

de consti. princip. Guillel. Benedic. ad verba & uxorem nominis, de cis. num. 6.

De Rebus ex aliis contractibus, quam per venditionem simplicem distractis, in quibus non admittitur redhibitio gentilitia. Cap. 3.

1 *Redhibitio gentilitia, fit de rebus tantum venditis. Redhibitio gentilitia an locum habeat in venditione conditionali, eod.*

Nono regula generalis est, ¶ res venditas tantum retrahi, non alio titulo distractas. In quo dubium tamē adhuc est, an venditæ res sub conditione possint retrahi. Quam quæstionem pluribus vtrinq; de promptis rationibus problematica tractauit aliquando Cadurci, explicans huius potestatis reddibendi quæstiones, quas si vellem huc transferre, in inmensum libellus hic augetur: & sufficere mihi videtur indicare Tiraquellum, virum certe multæ lectionis & eruditionis, & diligentissimum, scriptis mandasse, locum esse reddibitionis in conditionali de futuro, venditione, & ita iudicatum in suprema curia Lutetia, Tiraquellus tract. de retractu glo. 2. in verbo a vendi, nu. 29. & in gl. 1. eius verb. a nu. 1. v. que ad 34. hoc explic. Quia in contractibus conditionalibus, incipit tempus contractus: non tempus impletæ conditionis, l. si filius familias, de verb. obl. & de reg. iur. l. 2. §. id quod, de collat. bonor. P. l. vltima, de stip. seru. lib. 45. P. tit. 3. l. qua legata, & l. leg. de reg. iur. P. Quam obrem creditor, cui sub conditione, debetur, de iure suo excipere debet, & vt nostri loquuntur pragmatici, est iuris opposer, licitationib. seu subhaftationibus, vel proscriptiõibus bonorum debitoris, intra tempora præstatura ab statuto, exceptionib. proponendis, etiam pendente conditione: alloquin adueniente conditione, postea excluderetur, lapsõ termino, vt ait lason, in l. si stipulatus fuerim, §. cum stipulamur, de verb. oblig. videlicet, si certum sit conditionem extitutam, non aliter. Hac ratione & creditores sub conditione mittuntur quoq; in possessionem, in possessionem, 6. & ibi gl. ex quib. causis possessor. P. lib. 42. tit. 5. Et hæc præsertim vera sunt, vbi traditio rei venditæ, pendente conditione fit, l. dotis fructus, §. si. & l. seg. de iur. dot. P. l. in ciuile, 12. de rei vind. lib. 3. C. tit. 3. l. sub conditione, 16. de sol. P. nam tunc ante implementum dominium transfertur: nisi etiam esset traditio conditionalis, vt notat Tiraquell. in dictis verbis a vendi, l. nu. 55. & 56. Sed & nihil interest emtoris, vel venditoris, si existente etiam conditione incerta, proximus, si velit, possit retrahere, oblato pretio cum onere conditionis, & qualitas venditionis. Interesse autem poterit proximi retrahentis, qui a pendente conditione, fructus habet in numerata pecuniis, quas tempore impletæ conditionis nõ est habiturus, Tiraquellus supra gl. 2. nu. 28. Et ita que in arbitrio proximi, pendente conditione, tum velit retrahere: si quidem nõ cogitur, nec currit præscriptio temporis anni & diei, nisi a tempore impletæ conditionis, Guillel. de Cueno, & Alber. in l. 1. §. annus, per illum textum, quando actio de pecuniis P. l. Titius, 49. §. procedi autem, de excusat. iur. iterum Alber. in parte Statutorum, quest. 97. vers. sed nunquid proximior, in fi. facit l. talis, de iure dot. P. l. bonum, §. si sub conditione, de adl. edict. l. Caius, de excusat. iur. l. si. §. fin. auiz, C. de lega.

Num retrahatur res vendita cum Redhibitione temporali pactitia, vel pacto legis commissoria, vel additionis in diem. Cap. 4.

1 *Retrahi non potest a proximo res vendita cum pacto de retro vendendo, vel legis commissoria, vel additionis in diem.*

2 *Dummodo fiant in ipsa venditione, non si postea.*

In hac quæstione fidei sunt pugnantis sententiæ, vter tamen est, venditam rem pactis his de reuendendo, vel sub lege commissoria, vel additionis in diem, non posse retrahi iure gentilitio, prorsquam tempus pacto appositum elabitur, post quod etiam tantum tempus vitæ anni & diei incipit currere cõtra proximum. Et ita iudicatum, Ioannes Papius lib. 11. Rhapsodia Aristot. l. 7. vers. 8. secundum sententiam Baldi & Cyni in l. contra maiores, C. de inofficiosa testa. Vbi Cynus in vers. vltimo, tradit posse agi etiam aduersus debitorem post triginta annos, sine metu præscriptio-nis, si pactum antea appositum fuisset de non petendo per triginta annos. Ratio quia per hæc pacta resoluitur venditio ipso iure, & redit res sine alia traditione ad venditorem, modo impleto, l. si quis hac lege, 42. de rei vind. P. l. si de leg. commiss. Sic nec currit tempus adpetendam possessionis, quæ d. u. dubium est, ex quo capere delata est, l. quando u. §. qui admi. ad bonor. poss. lib. 6. tit. 9. l. 1. C. de bonor. poss. §. cum tabu. lib. 6. tit. 11. §. si in præ-

In predictis conventionibus, pendente potestate, concessa retrahendi ipsi venditori, potius res penes emtorem commodati vel precarii nomine, quam alienationis perfecte titulo. Ioannes Faber autem in plerisque locis refert, ex consuetudine feruari, vt præferatur consanguineus pacto de retrovendendo: iure communi autem diuersum, si semel venditor rem vendiderit. Quia, inquit, ex eo ius est quæsitum consanguineo. Ioannes Faber, in §. 1. de emtio. apud Iustinia. Id ipsum tuetur Mattheus de Afflictis, in tracta. promissio. in verbis, licet enim supra diximus. colum. antep. versio. item quero, de alia qualis. cuius ratio, quod contrahentes expresse pactum nequeunt facere inter se, ne proximus retrahere possit, igitur nec tacite, per pactum redhibitionis, vel legis commissorie, vel modi alterius. per leum quid, si certum per. Mattheus de Afflictis, decis. 358. Tiraguell. in tracta. de retr. act. conuentionali. §. 1. glo. 7. num. 2. Quæ tamen rationes parum accommode videtur: cum traditio quidem simpliciter pura, dominium transferat: at non ea quæ cum modo, vel sub conditione fit. Et aliud est pactum expressum, quo non potest præiudicium fieri proximo retrahenti, aliud sibi præcipere, vt res aliquando ad se redeat. Quæ ad modum neque obicit potest, quod in conditionalibus venditionibus locus sit retrahendi, vt dictum proxime est: nam aliud est conditionem, aliud modum addicere venditionibus, vt in aliis. l. de his que sub modo leg. a. vel fidei commiss. relinq.

¶ Verum ¶ sciendum est pactum redhibitionis, vel vt interpretes loquuntur: de retrovendendo, ita demum redhibitionem impedit gentilitiam, si in ipso venditionis contractu fiat. Id ipsum & in pactis alius legis commissorie, & additionis in diem & similibus: tunc enim pactum rei pars & emtionis censetur, l. fundi partem de contrab. emt. P. l. pacta conuertia. eod. titu. P. & pacta conuertiuntur bonæ fidei iudicis: si ex continenti subsequuta sint, non si ex intervallo. Liuris gentium §. quoniam, de pact. P. cum similibus in ibi not. Nam si ex intervallo fierent, ipso iure resolverentur venditiones, non secus, quam ex nouatione, & pacto sequente, glo. in l. ab emtione, in verbo cogatis, de pact. in P. neque pollet pactis huiusmodi semel acta perfecta venditione pura, ex qua iam ius quæsitum est proximo, pactum in præiudicium eiusdem efficax esse, l. si uisus, ante omnia, de pact. in P. & perfecta ita venditio, in damnum alterius nec diem, neque conditionem accipit, l. perfecta. C. de don. que sub mod. sic & animaduertit Tiraguell. in tracta. de retr. act. conuentionali, §. 1. glo. 7. num. 4.

De re vendita in venditione nulla, an retrahi possit. CAP. 5.

1 Redhibitio gentilitia non habet locum in venditione nulla. Non potest ¶ agi iure hoc redhibitionis gentilitiæ ex venditione nulla, veluti si ea facta contra iuris communis, vel municipalis prohibitionem, veluti si minor vendidit, Tiraguell. tracta. de retr. act. gentilitio. §. 1. glo. 2. num. 5. (Cæpolla consilio causar. civil. 44. quest. de presentatione, col. 2. vers. de prima questione, quia appellacione venditionis venit proprie valida. l. 4. §. cõdemnatum, de re iudic. l. 3. §. hac verba, de negot. gest. P. Neque ex inutili, & nulla, iura accessio fundi clientelaris, seu laudemia debentur. Ioan. Faber in l. 1. quando lic. ab emt. disced. in C. & in l. fin. colum. 2. in verbo irritum, commu. de leg. C. & in ibi Barthol. & Paul. Castren. ad §. sed cum nulla, eius l. fin. Ex nullo nihil sequitur, l. eius qui in prouincia, de reb. cred. & pro pretio repetendo conditio indebiti competit ex emtione nulla. l. seruum meum, §. 7. de condit. indeb. l. 12. P. it. 6. Obiectandum tamen, emtore obicitatem proximiori redhibita agenti nullitatem, non andiri: cum illas non interficit recepto pretio: & qui excipit, potest repelli per replicationem, quod sua nihil interficit, l. ille a quo, §. 1. ad Senatuscons. Trebellian. iuse Carol. Molinæ, in consuetudine Parisiens. titu. 1. §. 13. gloss. 5. in verbo, vendi, in 11. quest. & Tiraguellus de retr. act. gentilitio, §. 1. gloss. a. num. 11.

De re quæ redit ad dominum iure commissi, an a proximo redhiberi possit. CAP. 6.

1 In commissum quando iure scripto. & Gallico incidit res. 2 Redhibitioni rei vendita quis præferatur, dominum censuatis, an proximus. In commissum re incidente, quis præferatur, an proximior alienantis, an is cui commissum debetur eod. 3 Feudo incidente in commissum quis præferatur, proximius agnatus, an dominus.

ius, an dominus.

Feudum quibus modis incidat in commissum. eod.

4 Commissum ob inficiationem domini, in Gallia.

¶ CVM ¶ census domino directo non soluitur, vel iura fisco non penduntur, res cadit in commissum, id est, res admittitur possessori, l. commissi, 1. 4. & l. fin. diu. quoque de public. & veltiga. vide de commissione rei, vel de publicatione debiti non soluti. glo. in l. 1. & 2. de veltiga, & commissi lib. 4. C. tit. 61. & interpret. in d. l. commissi, & in d. §. diu. & redit ad dominum: vt & quando emphyteota; alterius quam ecclesiæ, per triennium cessauit in solutione pensionis, l. 2. de iur. emphyt. C. si ecclesiasticus, si per biennium. c. potuit, de loca. authent. qui rem, de sacros. eccles. C. Quæ in publicis pensionibus, quibus res onerantur, locum habent, l. obssere, 9. de anno. & tribu. lib. 10. C. tit. 16. extra ius Gallicum, quo non est locus commissio, ob moram solutionis, nisi quis inficietur dominum potentem. ¶ In ¶ hac itaque causa queritur, vum proximior, qui vult redhibere rem hanc, quæ in commissum cadit, potior sit domino censuali, vel alio, cui res iure commissi competit. Et distinguitur aliqui, num. proximior nomine sit, an eius qui cecidit in commissum soluat: si pro suo, non profrat solutio debitori: si eius debitoris, audiatur, vt eum liberans, cum inuitum quis liberare possit pro eo soluens. Barr. & Bald. in l. arborib. §. quod tamen, de usufru. in P. Quod tamen respuit Ludouicus Romanus, sing. 558. qui scribit solutionem factam census a tertio, etiam suo nomine liberare debitorem, & prodesse emphyteota; per l. forma censu. l. §. si cum ego, de censu. Quamobrem dicemus in specie propostita commissum sic: & locum habere redhibitionem gentilitiam, & proximior rem reddito, vel oblato debito census, retrahere. Quod & est ex sententia Boerit. decis. 279. nu. 1. Quia & concurrente domino, & proximiore, in iure redhibitionis, præferatur proximior. in consuet. Burgund. tit. de retr. act. §. 10. quam consuetudinem, communem esse ibi tradit Cbassan.

¶ Quamquam ¶ Albericus in contraria videatur esse sententia in l. Imperator, in 2. de pact. in P. & lalon, in l. 3. colum. 4. ubi iuxta supradictum notabile, C. de iur. emphyt. In feudo tamen quo priuatur vasallus, num. et præferatur dominus, distinctio adhibenda ex modis, quibus feudo quis priuatur. Feudum quippe in commissum incidit, vel ex negligencia recognitionis domini, vel ob delictum in dominum commissum, vel ex inficiatione domini, §. 1. & 2. quæ sunt prima caus. benef. amitt. Negligitur dominus, quando non negatur quidem, verum tamen ius illi debitum, quando, & modo quo oportet nõ præstatur: vel si inuestitura, seu adeptio possessionis ab eo non petitur, intra annum & diem, vel aliud tempus a consuetudine, vel lege feudi definitum, quo casu fidelitatis prætermissa professione, vt ingratus beneficio priuatur. Ex delicto priuatur quis feudo, pluribus de causis, vel delicto commissio contra ipsum dominum, vt si periclitantur dominum in prelis non iuuerit, si eum aggrediatur, si filias eius corruperit, & ob alias similes causas feudo: vbi explicatas, §. item qui commissum inum, cum §. §. segg. quæ sit. 1. caus. benef. amitt. in vlt. feud. Vel etiam ex delicto in alium, quam in dominum commissio. Cum autem quis priuatur feudo, delicti in dominum commissi causa, præferatur dominus proximioribus: in aliis proximiores ei præferuntur, §. fin. quæ sit prima caus. benef. amitt. redit enim facile ob ingratitude donatoris, res ad pristinum donantem dominum, l. si de reuoc. don. C. de iur. eod. titu. apud Gregor. l. 1. de ingra. liber. c. octaua, 12. q. 2. h. 2. de liber. & eor. liber. Casu tamen, quo quis fratrem dominum occidit, proximiores tantum post tertium gradum, non intra, admittuntur, propter vicinitatem conunctionis, §. fin. si vasallus feudo priuatus, de fera. lib. 2. Feud. tit. 31.

¶ In ¶ inficiatione porro domini ademptio præd. clientelaris, & proculdubio ad dominum, vt ab ingrato erepti, per §. si vasallus, si feudum, & §. penult. vers. vasallus feudum, quod sciens est, si de feud. defuncti. controuers. fuerit inter domi. & agna. defuncti. lib. 2. de Feudo. titu. 26. pertinet, expulsi proximioribus. Quod arbitratum, & verum esse plerique in inficiatione domini tacita, puta, quia vasallus, seu cliens dominum patronum non conuenit, nec professus est apud illum acquisitionem, id est, recognouit, vt di. out. dominum, quo casu & priuati tradunt feudo. vt in §. 1. & 2. quæ sunt prima caus. benef. amitt. & ita tradit Ioan. Andreas, in aactionib. ad Speculatorem, tit. de feudis, §. quoniam, & in additio. dicitur Baldus, & Alexander, in 3. volumine consiliorum, consilio 10. columna tertia, versicu. denique si reperitur, Laurentius Syluanus lib. de feudi recognitione, cap. 87. Hodie tamen in Gallia generali vñ receptum est, ne ob inuestituram non petatur